

Anna Ficoń

Artystka ludowa, jedna z najwybitniejszych rzeźbiarek w regionie Beskidów.

Pani Anna Ficoń jest jedną z niewielu twórców ludowych działających na terenie Gminy Radziechowy – Wieprz. Jej pasja doceniana jest na szczeblu zarówno gminnym i powiatowym, jak i również wojewódzkim i ogólnopolskim. Jej prace znajdują się w bardzo wielu kolekcjach polskich muzeów, ale i wśród zagranicznych kolekcjonerów. Tematyka jej prac nie tylko wzbudza podziw, radość oraz troskę, ale powoduje również zamyślenie nad własnym życiem, gdyż każda z rzeźb opowiada własną historię emanującą uczuciami, emocjami. W wykonanie swych prac wkłada całe serce, bo jest to nie tylko jej pasja, ale i sposób na życie, utrzymanie rodziny w ciężkiej sytuacji materialnej. Życie Pani Anny nie rozpieszczało ani jej, ani jej rodziny, co da się odczuć patrząc na prostą rzeźbę, w której tętni życie. Za między innymi takie cechy swoich prac była wielokrotnie nagradzana na konkursach ogólnopolskich (o czym świadczą załączone dyplomy, nagrody):

Rzeźba 1971 III n.; Przeszłość i teraźniejszość 1973 I n.; Kopernik 1973 I n.; Rzeźba ludowa w drewnie 1973, Plastyka obrzędowa 1973 III n. ktg szopek; Wielcy Polacy 1975; Wojsko 1975; Żeromski 1975 I n.; Plastyka obrzędowa 1977; Rolnik 1978; Szopki 1978 I n. za szopkę w stylu ludowym; Kochanowski 1980; Wisła 1980; Sztuka 1981; TKB 1981 (wyr.); Kolberg 1984; Sztuka 1992, Współczesna Rzeźba Ludowa Karpat Polskich 1993, Rok liturgiczny w Beskidzkiej Sztuce Ludowej 1992, Anioły i Diabły 1993, Przyjaciele Ziemi - Aniołowie 1999, Życie Chrystusa w Sztuce Ludowej 2000, wielokrotnie nagrodzona podczas Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Żywcu oraz konkursach w ramach „Żywieckich Godów”.

Pani Anna Ficoń zarówno swoimi rzeźbami, jak swoim życiem, udowadnia, że w dzisiejszych czasach, które często odbiegają od celebrowania tradycji, są osoby, które dbają o regionalne obrzędy, ocalenie od zapomnienia wartości wynikających z kultywowania tradycji, dbanie o wizerunek Świętych i postaci takich jak Jezus Frasobliwy, czy Madonna z dzieciątkiem. Pani Anna jest wizytówką naszego regionu, żywym dziedzictwem narodowym, promocją Gminy Radziechowy – Wieprz, Podbeskidzia, jak i Województwa Śląskiego.

1. Przebieg kariery artystycznej, pracy twórczej:

Anna Ficoń urodziła się w 1938 roku w Cięcinie, wsi żywieckiej. Przez całe życie związana z tym regionem, obecnie mieszka w Wieprzu. Artystka od lat 70 - tych zajmuje się rzeźbą. Twórczość rzeźbiarską podjęła w 1971 roku, pod wpływem męża, Jana Ficonia - znanego ludowego rzeźbiarza, lecz bez jego aprobaty. Początkiem jej artystycznej drogi był potajemny udział w konkursie „Współczesna rzeźba ludowa Karpat Polskich” (1972 r.) zorganizowanym przez Muzeum w Nowym Sączu.

Annę Ficoń uznano za jedną z najwybitniejszych rzeźbiarek w regionie beskidzkim. Jest artystką samorodną, autentyczną, kontynuatorką tradycyjnej tematyki i wzorów formalnych. W jej twórczości dominuje temat sakralny: przedstawienia maryjne (*Pieta, Madonna*), chrystologiczne (*Frasobliwy, Ukrzyżowanie*), szopki i postaci świętych (m.in. wyrzeźbiła galerię patronów swoich sześciorga dzieci). Jej rzeźby urzekają prostotą i niezwykłą siłą wyrazu. Pracuje w drewnie lipowym. Często forma surowca, jego kształt i wielkość sugerują autorce przyszły temat pracy. Rzeźbiarka skupia się na wyrazistym opracowaniu bryły - ostre cięcia, czytelne i mocne ryły dłuta nadają rzeźbom ekspresyjny charakter. Wykorzystuje polichromię, farby plakatowe i emulsyjne, kolory jaskrawe, zdecydowane - podkreśla nimi cechy rzeźbionej postaci. Czasem pozostawia prace w stanie surowym lub pokrywa ich powierzchnię ciemną bejcą, pokostem lnianym, lakierem. Najczęściej wykonuje rzeźby pełne i kompozycje wielopostaciowe (*Święta Rodzina, szopki, Ukrzyżowanie*), a także płaskorzeźby. Cechą charakterystyczną jej prac jest smutny i pełen zmartwienia wyraz przedstawianych postaci, oddający niewątpliwie trudy życia autorki. Po przedwczesnej śmierci męża, w 1979 roku, twórczość rzeźbiarska Anny Ficoń zapewniła utrzymanie jej rodziny pomogła wychować i wykształcić dzieci. Jest artystką niezwykle pracowitą, wrażliwą i skromną.

Anna Ficoń jest laureatką wielu konkursów, wystaw, przeglądów sztuki ludowej, uczestniczyła w wielu plenerach oraz wystawach indywidualnych i zbiorowych. Została uhonorowana Nagrodą za Zasługi dla kultury ludowej im. Oskara Kolberga. Jej prace znajdują się w zbiorach Muzeum w Bielsku-Białej, Krakowie, Nowym Sączu, Toruniu, Rabce, Warszawie, Żywcu oraz w kolekcjach osób prywatnych. Jej prace spotkamy w galeriach, muzeach etnograficznych oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. Jednak najlepiej przyjechać do Wieprza, gdzie w przydomowej, małej galerii (Izba Pracy Twórczej) zgromadziła wiele swoich pięknych, mocno osadzonych w ludowej tradycji i cechujących się indywidualizmem prac.

*"Rzeźba jest dla mnie wszystkim – zapomnieniem o troskach wszystkich, o zmartwieniach i to
jest moje życie...*

Żeby nie ta rzeźba moje życie byłoby niczym."
Anna Ficoń

2. Odznaczenia, nagrody, wyróżnienia:

1977 - Nagroda Ministra Kultury i Sztuki z okazji Dnia Działacza Kultury

1979 - Srebrny Krzyż Zasługi

1988 - Order Serca – Matkom Wsi

1996 - Nagroda Wojewody Bielskiego

1997 - Nagroda Ministra Kultury i Sztuki

2001 - Zasłużony Działacz Kultury

2001 - Nagroda Starosty Żywieckiego w dowód uznania za zasługi w dziedzinie kultury

2002 - Nagroda im. Oskara Kolberga za zasługi dla kultury ludowej

2004 - Nagroda Starosty Żywieckiego w kategorii twórca ludowy

2012 - Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury

2013 - Nagroda Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego